

דיני עונשין 99104-01

Criminal Law

ד"ר שי פרבר

צוות הוראה: עו"ד משה יחזקאל, נטלי בר, עדי כהן, תואם פנקר

מבחן מסכם מועד א'

הנחיות למבחן

1. משך הבחינה הוא שעתיים וחצי.
2. הבחינה היא בחומר פתוח.
3. נא לכתוב באופן ברור ומדויק.
4. אין לחרוג ממכסת המקום שהוקצתה לכל תשובה.
5. אנא קראו את השאלות בעיון רב לפני שאתם מתחילים לכתוב את התשובה.
6. יש **לנמק** את התשובות, תוך הסתמכות, בין השאר, על חומרי הקריאה (חקיקה, פסיקה, ספרות) שנלמדו בשיעורים.
7. ככל שקיימת "טענת נגד" (הפוכה או סותרת) לטענה שברצונכם להציג – אנא ציינו אותה בתמצית.
8. הסריקה מותרת רק למי שקיבל אישור ממדור תמיכה והנגשה לכתוב בכתב יד. הסריקה **אסורה** לשאר הסטודנטים.

שאלה 1 (עד 950 מילים; 50 אחוזים)

במהלך 2021 התקיים גמר ליגת הכדורגל בישראל. לגמר הגיעו 2 קבוצות העילית של ישראל "מכבי מנהטן" ו"הפועל לונדון" הידועות באיבה השוררת ביניהן, שנגמרה לא אחת באירועים אלימים בהשתתפות אוהדים של שני הצדדים. עמית ושרון הם אוהדים מושבעים של מכבי מנהטן ואחראים על קבוצת הווטאספ "הפועל לונדון זבלים", שקראה לפגיעה באוהדי הקבוצה המתחרה. בקבוצה זו היו 50 חברים.

ערב המשחק הגורלי, כתב עמית בקבוצה את ההודעה הבאה: "חברים הערב אנחנו לא מוותרים, בואו נראה לזבלים הללו מה זה, נראה להם מי בעל הבית, ניפגש בשעה 21:00, כל אוהד של הפועל לונדון שאתם רואים להיכנס בו, תשמשו במה שיש, אגרופנים, סכינים, קרשים, כל מה שיש לכם. כולם להיזהר ממניאקים (שוטרים) ולא להרביץ להם".

שרון הגיב להודעה שכתב עמית "היום זה היום שלנו. מוות להפועל", בנוסף לשניים אחרים בקבוצה שכתבו "קדימה" ו"אללה".

מאוחר יותר באותו הערב הגיעו שרון ועמית למגרש בו התקיים המשחק והצטרפו ל"גרעין האוהדים" החזק של מכבי מנהטן - עמיחי, ברוך ואדם שגם הם הסתובבו ברחוב באותו הזמן, אך לא הייתה ביניהם היכרות מוקדמת. לפתע הבחינו החמישה ביוסי הלבוש בחולצת הפועל. הם התקרבו אליו ופנו אליו בשאלות כגון: "מה אתה מצלם?" ו-"למה אתה הולך עם צבע אדום כאן? אתה לא יודע שזה האזור של מכבי?". יוסי סינן לעברם "לכו קיבינימט" ובתגובה, החל שרון לבעוט ביוסי ולהכות אותו באגרופים בראשו, כאשר האחרים מצטרפים אליו וממשיכים להכותו עד שנפל על הכביש. יוסי ניסה להימלט, רץ לעבר המדרכה, אך החמישה רצו לעברו, הקיפו אותו מכל צדדיו והחלו לתקוף אותו באמצעות אגרופים, בעיטות, אבנים וחפצים שונים. כתוצאה מאחת הבעיטות שנתן לו שרון, נשברה המצלמה של יוסי. כתוצאה מהתקיפה האכזרית נגרמו ליוסי חבלות, נפיחויות, וחתכים בפניו, בטנו ורגלו, הוא סבל מכאבים רבים ומירידה בראייה.

- דונו באחריות של עמית ושרון לעבירת **ההסתה לאלימות** לפי סעיף 2ד144 לחוק.
- דונו באחריות של עמית, שרון, עמיחי, ברוך ואדם לעבירת **התקיפה הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיפים 380+378, וכן באחריותם לעבירת **היזק בודון** לפי סעיף 452.

הסעיפים הרלבנטיים:**הסתה לאלימות (תיקון מס' 66) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 123) תשע"ו-2016**

2ד144. (א) המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות, או דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה אלימות, תמיכה בו או הזדהות עמו (בסעיף זה – פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות, דינו – מאסר חמש שנים.

(תיקון מס' 123) תשע"ו-2016

(ב) בסעיף זה, "מעשה אלימות" – עבירה הפוגעת בגופו של אדם או המעמידה אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה.

(ג) פרסום דין וחשבון נכון והוגן על פרסום האסור על פי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אינו עבירה לפי סעיף זה.

תקיפה הגורמת חבלה ממשית [א/250]

380. התוקף חברו וגורם לו בכך חבלה של ממש, דינו - מאסר שלוש שנים.

382. (א) נעברה עבירה לפי סעיפים 379 או 380 כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם - כפל העונש הקבוע לעבירה.

עבירה שונה או נוספת (תיקון מס' 39) תשנ"ד-1994

34א. (א) עבר מבצע, אגב עשיית העבירה, עבירה שונה ממנה או נוספת לה, כאשר בנסיבות הענין, אדם מן היישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות עשייתה -

(1) יישאו באחריות לה גם המבצעים בצוותא הנותרים; ואולם, נעברה העבירה השונה או הנוספת בכוונה, יישאו המבצעים הנותרים באחריות לה כעל עבירה של אדישות בלבד;

תשובה

עבירת ההסטה לאלימות ס' 2ד144- עבירה התנהגותית.

רכיב התנהגותי- המפרסם

נסיבות- למעשה אלימות- עבירה הפוגעת בגופו של אדם או המעמידה אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה(סעיף ב.), אהדה/עידוד, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות.

עמית- יסוד עובדתי- המפרסם- הרכיב ההתנהגותי קיים עמית פרסם הודעה מסיתה לאלימות בקבוצת הווצאפ. הנסיבות- מעשה אלימות- עמית קרא לכל האוהדים בקבוצה להכניס בכל אוהד של הפועל לונדון שאתם רואים, וכן קרא להשתמש באגרופנים, סכינים, קרשים. כאמור ניתן לראות כי עמית קרא לעשות עבירה שפוגעת בגופם של האוהדים ומעמידה אותן בסכנה של חבלה חמורה ועל כן הנסיבות מתקיימות. לגבי התוצאה האפשרית- הפרסום של עמית כן יכול להביא לידי עשיית מעשה אלימות מכיוון שהוא קורא שם בברור להכנס באוהדים וכן אנשים כן מגיבים לו ותומכים בו.

יסוד נפשי- מחשבה פלילית (סעיף 20) עמית מודע לכך שהוא פירסם הודעה הקוראת לאלימות מכיוון שהוא זה שכתב אותה. ניתן לראות שמודע גם לנסיבות של פגיעה בגופן של אנשים ובסכנה של חבלה חמורה - מכיוון שהוא קורא להם להביא אגרופנים סכינים וקרשים ואלו כלים שמיועדים בכדי לפגוע ולפצוע את אותם אנשים בגופם. מודעות נוספת לכך שהפירסום יביא לידי מעשה אלימות - ישנו מכיוון שכתוב במפורש בהודעה שזו מטרתה.

ועל כן ניתן להרשיעו כמבצע במישרין.

שרון- מכיוון שישנו חוסר ביסוד העובדתי של שרון נרצה להרשיעו מכוח דיני השותפות כמבצע בצוותא מנגד הגנתו תרצה להפחית את אחריותו למסייע ולכן נרצה להשתמש במבחנים שעוזרים להבחין בין מבצע בצוותא למסייע.

1- מבחן הקירבה- ככל שיותר קרוב ככה יותר מבצע ופחות מסייע- כאמור שרון הוא מנהל של הקבוצה בווצאפ ביחד עם עמית וכן הוא הגיב בקבוצה להודעה של עמית בהודעה של תמיכה ורמיזה לאותה מטרה לשמית ביקש להשיג "מוות להפועל" ולכן ניתן להחשיבו כקרוב לביצוע ההעבירה.

2- מבחן השליטה הפונקציונלית - חלקו בביצוע העבירה נותן לו שליטה על ביצועה ועל התפתחות העניינים- מצד אחד אפשר להגיד כי שרון מנהל הקבוצה ויכול למחוק ולהוציא ולהכניס אנשים לקבוצה. ועל כן ניתן להגיד כי יש לו שליטה מסויימת. מצד שני אפשר לומר כי אינו יזם את הרעיון ולא יכול להשפיע אם יקרה או לא הוא רק תמך בכך ועל כן הוא מסייע.

3- מבחן הסנקציה הפלילית- אלימות אצל אוהדים הינה תופעה די שכיחה ועצובה. שכן אפשרי להרתיע את האנשים ולהשפיע על התנהגותם על ידי נתינת עונש ולכן גם אם רק תמך בהודעתו הנוספת נרצה להרשיע את שרון כמבצע בצוותא.

היסוד העובדתי- שרון תמך בהודעתו של עמית ואף הוסיף את הביטוי שמרמז "מוות להפועל" ועל כן הנסיבות של מעשה אלימות ותמיכה במעשה כזה מתקיימות.

לגבי יסוד נפשי של מבצעים בצוותא נוכיח ראשית יסוד נפשי של מחשבה פלילית- הייתה מחשבה פלילית אצל שרון, ניתן להסיק זאת מההודעה שכתב מוות לחהפועל- שאפשר להסיק ממנה כוונה בפירסומו לבצע מעשה אלימות לחלופין ניתן לצפות כי פרסום הודעה כזו לאחר הודעתו של עמית קוראת לעשות את המעשים האלימים לאוהדים. יסוד נפשי נוסף - מודעות לפעולה בצוותא- שרון מודע להודעה של עמית ולחלקו. מודע להודעתו שהיא תומכת ובכך הם משפיעים יותר על האנשים בקבוצה. ושניהם מודעים לכך שם ביחד המנהלים של הקבוצה ולכן יש מודעות מסויימת לפעילותם כצוות.

תקיפה הגורמת חבלה ממשית: עבירה תוצאתית

רכיב התנהגותי- התוקף

נסיבות- חברו

כאשר העבירה הזו נעשית בחבורה העונש מוכפל ✓ (תקיפה בנסיבות מחמירות)

נרצה להרשיע את **עמית, שרון, עמיחי, ברוך ואדם** בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות כאמור עשו את העבירה בצוותא. יסוד עובדתי-

כל החבורה תקפו את יוסי ועשו זאת ביחד הם היו בסך הכל חמישה אנשים ולכן יש להרשיעם בעבירה החמורה ביותר. בנוסף ישנה תוצאה - נגרמו ליוסי חבלות, נפחיויות, וחתכים בפניו, בטנו ורגלו, הוא סבל מכאבים רבים ומירידה בראייה.

קש"ס - בעבירות תוצאה נצטרך להוכיח גם קשר סיבתי- עובדתי- מבחן האלמלא - אלמלא המכות שנתנו ליוסי הוא לא היה נפצע ומקבל חבלות ולכן קס"ש עובדתי מתקיים. קס"ש משפטי- בוחנים לפי מבחן הצפיות האם היה ניתן לצפות לתוצאת חבלה עקב הכאת אדם? כן האם היו צריכים לצפות?- כמובן בעקבות נתינת מכות יש לצפות חבלה. ולכן גם קש"ס משפטי מתקיים.

יסוד נפשי- לכל החבורה הייתה מודעות לכך שהם תוקפים את יוסי ולכך שעשו זאת בחבורה.

יסוד נפשי נוסף של מבצע בצוותא- כאמור היו מודעים כל אחד לחלקו בעבירה- לכולם הייתה חלק דומה וזה להכות את יוסי, היו מודעים שפעלו כצוות- כאמור היו בחבורה והקיפו את יוסי. (פס"ד פלוניס). יסוד נפשי של התוצאה נוכיח לפי חזקת המודעות הכללית- אדם מודע לתוצאות של מעשיו(פס"ד מגדיש)- הם היו צריכים להיות מודעים שבעקבות הכאתם את יוסי ייגרמו לו חבלות.

לגבי הרכיב החפצי של העבירה. נרצה להרשיע את **שרון ועמית** ברכיב של כוונה מכיוון שמלכתכילה התכוונו להכות אוהדי הפועל רואים זאת לפי ההודעה שפיקסמו ולכן יש מודעות לקיום התוצאה וכן רצון/כוונה במעשיהם. ניתן לטעון שאולי יוסי אינו אוהד הפועל אך זה לא משנה כי לבש חולצה אדומה וזה הספיק להם לכוונה.

לגבי הרכיב החפצי של **ברוך אדם ועמיחי**- כאמור הם לא תיכננו מראש את התקיפה ולכן לא הייתה להם כוונה מוחשית- ניתן להרשיעם לפי יסוד החפצי של אדישות - כאמור הכו את יוסי ולא היה אכפת להם מה יקרה. ועל כן גרמו ליוסי חבלה באדישותם.

יכולים לטעון להגנה של הגנה עצמית- מכיוון שיוסי קילל אותם וחשבו שהולך לתקוף אך זו טענה חלשה מכיוון שהיו בחבורה ויכלו למנוע את הדבר בהרבה דרכים אחרות מה עוד שלחלקם הייתה כוונה מלכתכילה להכות אוהדי הפועל. היו חזקים בהרבה יותר מיוסי (פס"ד וינצקי)

יכולים לטעון להגנת הצורך- אך גם זו טענה חלשה מכיוון שלא הייתה סכנה מושית היה דרכים אחרות למנוע את הנזק. וכן הם נכנסו לתגרה זו על ידי התנהגות פסולה שפנו אל יוסי וחיממו אותו על ידי אמירה "מה אתה מצלם"? ו-"למה אתה הולך עם צבע אדום כאן? אתה לא יודע שזה האזור של מכבי?"

שאלה 2 (עד 950 מילים: 50 אחוזים)

שיר וליאור הם חברים טובים. שיר סומכת על ליאור ורואה בו איש סוד. שיר סיפרה לליאור כי בכוונתה לגשת למכרז שפרסם המשרד להגנת הסביבה שעניינו ניקוי חוף הים באשקלון. מדובר במכרז שעשוי להכניס לכיסה רווח נאה. שיר שזקוקה נואשות לכסף, סיפרה לליאור שהיא מוטרדת מכך שקורל, בעלת שם בניקוי חופים, תתמודד אף היא למכרז ותזכה בו. ליאור ניסה לחשוב על פתרון ואמר לשיר: "הגשת המכרז היא עד מחר ב-16:00, קורל עדיין לא הגישה מועמדות. אולי תחטפי אותה בבוקר ותשחררי ב-16:01". בבוקר המחרת, אסף לירן הנהג את שיר מביתה. שיר הנחתה את לירן לשנות מהמסלול הקבוע ולהמתין מתחת לבית של קורל, וכשזו יצאה לכיוון הרחוב משכה אותה שיר לרכב והחל מאבק בין השניים. למשמע קריאותיה של שיר, נעל לירן את הדלתות והחלונות, קורל נלכדה ברכב ושיר הצליחה להשתלט עליה. בהוראת שיר, הסתובב לירן עם הרכב עד לשעה 16:01, אז נסע לביתה של קורל ושיר שחררה אותה לדרכה. בכל הזמן הזה, דאגה שיר לקורל למים ומזון ולא נשקפה כל סכנה לשלומה.

- הניחו כי הפרקליטות החליטה להעמיד את שיר לדין בגין כליאת שווא לפי סעיף 377 לחוק העונשין. דונו במידת אחריותם של ליאור ולירן לעבירה.
- כיצד הייתה משתנה תשובתך, אם בכלל, אילו נאמר שליאור גם תצפת בבוקר החטיפה על ביתה של קורל ודיווח לשיר להגיע עם הרכב כאשר ראה שבכוונתה לצאת מביתה לכיוון הרחוב?

נוסח הסעיף הוא:

כליאת שווא [א/262] (תיקון מס' 12) תש"ם-1980

377. העוצר או כולא אדם שלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים; עצר אותו כשהוא מתחזה כבעל מעמד רשמי או מתיימר שיש לו צו, דינו - מאסר חמש שנים.

בהצלחה רבה!

תשובה

כליאת שווא- עבירה תוצאתית

רכיב התנהגותי- עוצר/כולא

נסיבה- שלא כדין

רכיב תוצאתי- עוצר/כולא **הנתונים לא מלמדים על ליאור כמסייע או כמבצע בצוותא, אלא כמשדל - ראה פתרון.**

ליאור- ניתן להרשיעו דרך דיני השותפות כמבצע בצוותא או כמסייע נבחין לפי המבחנים. נבחין לפי המבחנים- 1. מבחן הקירבה - כמה קרוב היה לעבירה- כביכול ליאור הביא את הרעיון וידע מה הולך לקרות אך לא היה שותף בפעול לנסיגה ולכן אפשר לטעון לפה ולפה.

2. מבחן השליטה הפונקציונלית - שליטה על ביצוע העבירה- מצד אחד ליאור כן תיכנן את כל העבירה ושלט בפרטים ואיך הם יעשו וכן ניתן להרשיע אדם שלא נכח במקום בזמן ביצוע העבירה (פלונים) אך מצד שני שיר היא זו ששלטה על הפעולות ועל הכליאה של חברתה ולכן ניתן להסיק שליאור יותר מסייע.

3. לגבי מבחן הסנקציה הפלילית- כליאה של בן אדם הינה עבירה קשה ולכן נרצה לתת עונש אך מצד שני ליאור לא עשה את המעשה במישרין אלא רק ייעץ לשיר לעשות זאת אז יכול להיות שהעבירה ללא הייתה כל כך חמורה ונרצה להרשיעו כמסייע בלבד.

בסופו של דבר ניתן להסיק שליאור הינו מסייע- סייע לה לתכנן את תוכנית הכליאה. מעשה זה נעשה לפני ביצוע העבירה וכלן עומד בתנאים של המסייע.

יסוד נפשי- 1. מודעות לאפשרות ביצוע העבירה על ידי המבצע העיקרי- ליאור היה מודע ששיר רוצה והולכת לבצע את התכנון שלו. 2. מודעות לטיב ההתנהגות המסייעת ולכך שיש לה פוטנציאל לתרום לביצוע העבירה העיקרית- כאמור ליאור ידעה שתוכניתו היא זו שעזרה לשיר לבצע את העבירה. 3. כוונה לסייע לעבריין- ליאור יכול לטעון שאמר אולי ולא באמת

התכוון ששיר תעשה הזאת אך לפי הלכת הצפיות - ליאור הוא איש סודה של שיר ולכן ניתן לצפות שהיא רצינית איתו ותקשיב לו.

נטען לטעון גם שליאור הינו משדל את שיר ולכן צריך לקבל עונש מלא.

יסוד עובדתי-

התנהגות משדלת- כאמור ליאור משכנע ומציע לשיר רעיון איך לזכות הגשת המכרז.

נסיבתי- קיומו של משודל- שיר הינה משודלת אך ניתן לומר כי היא אינה משודלת מכיוון שמלכתכילה היא זו שהתלוננה לליאור על בעייתה והוא רק פתר לה אותה ולא שידל אותה לעשות זאת.

תוצאה-ביצוע עבירה על ידי המשודל- שיר הורשעה בעבירה ועל כן עשתה את העבירה.

קש"ס- בין ההתנהגות המשדלת לבין ההחלטה לבצע את העבירה.

עובדתי-אלמלא הרעיון של ליאור שיר לא הייתה כולאת את קורל- ניתן לטעון שלולא רעינו של ליאור לא הייתה עושה שום דבר - בעקבות הרעיון היא החליטה לעשות את המעשה אך מנגד ניתן לומר כי מלכתכילה שיר רצתה לזכות במכרז ועל כן ליאור נתן לה רק סיוע רוחני.

קש"ס משפטי-מבחן הצפיות, ליאור יכל לצפות שעקב נתינת הרעיון שיר תעשה אותו מכיוון שהייתה מאוד מוטרדת וליאור הינו חבר טוב שהיא סומכת עליו ומקשיבה לו.

יסוד נפשי של משדל 1. מודעות לטיב ההתנהגות המשדלת ולקיומו של אחר הזקוק לה- ליאור מודע לכך שנתן לשיר פתרון לבעייתה הוא מודע בנוסף לכך ששיר צריכה הנעה מנטלית ונותן לה את זה על ידי נתינת פתרון.

2. כוונה-לכך שהעבירה תבצע על ידי המשדל - לא בטוח שלליאור הייתה כוונה ועל כן ניתן להשתמש בהלכת הצפיות כאמור היה עליו לצפות ששיר תשתמש בתוכניתו ותקיים את העבירה. פחות אפשרי להרשיע את ליאור בעבירת השידול.

לירן -נרצה להרשיעו בכמבצע במישירן את העבירה/מבצע בצוותא.

רכיב התנהגותי- כאמור לירן הוא זה שכלא את קורל ברכב שנעל את הדלתות והחלונות- ניתן לומר שישנו חוסר ביסוד העובדתי מכיוון שלא הביאה לסיטואציה אלא שיר. אך עצם סגירת החלונות והדלתות הינה פעולה של כליאה.

נסיבה- שלא כדין - כאמור לירן לא עשה זאת על פי דין מסויים.

תוצאה - קורל נכלא במונית עד השעה 16:01

קש"ס- מבחן האלמלא- לולא סגירת החלונות והדלתות של לירן שיר לא הייתה נכלאת- כן. קש"ס משפטי- מבחן הצפיות האם יכל לצפות שעקב סגירת הדלתות הוא כולא את קורל והיא לא תוכל לצאת? כן האם צריך היה לצפות? כנראה שכן כי הוא נהג מונית ומודע להשלכות הפעולות שלו - כן.

יסוד נפשי- מודעות להתנהגות ולנסיבות - לירן יכל לטעון שלא היה מודע לכך שכולא שלא כדין את קורל אלא עשה מה ששיר ביקשה ממנו לעשות אל זו עצימת עיניים מכיוון שהוא יכל להסיק מכך ששיר דוחפת את קורל ומכניסה אותה בכוח למונית שזה מעשה לא ראוי(היה חשד- אפילו אם לא חשד ממשי אלא חוסר הקדשת מחשה לנושא(פס"ד טייב) ולא ביררו). בנוסף נדרשת מודעות לתוצאה- לפי חזקת המודעות הכללית- לירן מודע לתוצאות של מעשיו.

יסוד חפצי- כוונה- כאמור לא הייתה ללירן מלכתכילה כוונה לכלוא את קורל על כן נוכיח זאת לפי הלכת הצפיות - אדם יכול לצפות שבערקבות כל שהוא סוגר חלונות ודלתות הוא מתכוון לכלוא אדם מסויים ועל כן מתקיים רכיב זה. לחלופין נטען לטעון לאדישות- לא אכפת לו.

יסוד נפשי של מבצע בצוותא- מודעות לפעולה כצוותא- האם לירן היה מודע לחלקו בפעולה- לא בטוח- פעל על דעת עצמו אך ניתן להבין מכך שהוא מודע לפעולתו. מודעות לעצם הפעולה כצוותא - כן שיתף פעולה עם שיר למשמע קריאותיה וכן שיר הכוינה אותו כבר מהבוקר.

ניתן לטעון כי לירן הינו מסייע לפי המבחנים המבחינים בין סיוע לבין שותף בצוותא.

1. לפי מבחן הקירבה- לירן ייחשב כמבצע בצוותא מכיוון שהוא זה שחטף את קורל במונית שלו. 2. לפי מבחן השליטה הפונקציונלית- לירן יטען כי שיר אמרה לו מה לעשות והיא זו ששלטה בעבירה אך מנגד נומר כי הוא היה בשליטה על המונית ויכל לשחרר את קורל בכל רגע נתון. 3. לפי מבחן הסנקציה הפלילית- כליאה של בן אדם הינה עבירה קשה ולכן נרצה לתת עונש אך מצד שני לירן נהג בשיר יפה והיביא לה אוכל ומים ודאג לה אז יכול להיות שהעבירה ללא הייתה כל כך חמורה ונרצה להרשיעו כמסייע בלבד. **ראה פתרון והשווה בנוגע לחסרים מסוימים.**

הגנות של לירן- צידוק- לירן הוא נהג מונית וצריך לעשות מה שהלקוח מבקש. אך נדרשת שקילות בין המעשה לבין הכוח שמפעילים לירן נעל את הדלתות ואת החלונות הכל כדי לרצות את הלקוח. הגנה לא עומדת לו.

כורח- טענה חלשה שלא תעבוד כי לירן לא היה באמת מאיים משיר ויכל לפנות למשטרה.

כאמור התשובה שלי לסעיף א הייתה משתנה לכך שליאור הינו שותף בצוותא לעבירה ולא מסייע/משדל. לפי המבחנים- ישלו שליטה פונקציונלית הוא גם קרוב הרבה יותר לעבירה מכיוון שהוא ממש הדריך את שיר מתי לצאת. בנוסף ישלו יסוד נפשי של

מבצע בצוותא- מודע לחלקו בעבירה- לדווח לשיר מודע לפעילות של אחרים- שיר צריכה להגיע לבית של קורל ומודע לפעילות כצוות. **נדרש היה לקיים דיון ממצה במבחני העזר גם בסעיף ב` . סעיף ב` 8/10**